

Pila

Kraj: Karlovarský

Správní obvod: Karlovy Vary

Nadmořská výška: 550 m n. m.

Počet obyvatel: 575

Adresa URL: www.obec-pila.cz

Okres: Karlovy Vary

GPS souřadnice: 50.179684N, 12.925857E

První pís. zmínka: 1597 (427 let)

PSČ: 360 01

Historie obce Pila

Sledovat historii obce Pila není nijak snadné. Zásadním zdrojem informací je laická práce administrátora fary ve Stanovicích P. Dalibora Lounka z 50. let minulého století Dějiny Stanovic a stanovické farnosti. Obecní kronika je vedena až od 2. poloviny minulého století, doklady o předchozím dění v obci "odešly" s původními obyvateli obce při poválečném odsunu. Přesto lze z těchto kusých zpráv vystopovat byť tenkou, přesto barvitou dějinnou linii místa.

První zmínku o Pile lze najít ve 20. letech 17. století, kdy zde na Lomnickém potoce stál mlýn (snad od roku 1597), u něhož byla zřízena pila na řezání dřeva - odtud pravděpodobně název později vzniklé osady. Někdy v té době prošla krajem švédská vojska - probíhala právě třicetiletá válka. Památkou na pobyt Švédů byl pak dlouho název domu v Pile "U Švédů" a název luk mezi Pilou a Stanovicemi "Švédský lán". V berní rule roku 1654 je v Pile (patřící do katastru Hájů) napočítáno 6 chalupníků, z nichž tři byli uhlíři. V katastru z roku 1713 figuruje Pila již jako samostatná obec s vlastním rychtářem. Kolem roku 1780 měla Pila již 43 domů a dále se rychle rozvíjela díky držiteli bečovského panství hraběti Dominiku Kounicovi. Z počátku 19. století pochází i první konkrétní jméno potenciálně slavného rodáka - hudebníka Jana Schmidta, který v roce 1807 začínal se svými šesti dalšími hudebníky hrát karlovarským lázeňským hostům a stál tak vlastně u zrodu tzv. kolonádních koncertů. Kolem roku 1840 se obec rozrostla na 92 domů s 579 obyvateli. Jako rychtář se tehdy podepisuje Ondřej Hacker. Obec má školu, která se z dvoutrídky rozrostla až na čtyřtřídku v roce 1910. Na přelomu 19. a 20. století měla pak Pila 118 domů a 725 obyvatel vesměs německé národnosti.

Vedle počátečního malorolnictví a práce v lese se od 80. let 19. století rychle rozvinula hornická činnost. (Již dříve se zde ovšem těžila železná ruda.) Původní těžba byla povrchová, následně i hlubinná. Předmětem těžby bylo vysoce kvalitní hnědé a především voskové uhlí. Na tuto činnost byla v místě napojena voskovna a briketárna. (S vytěžením vhodných zásob byla tato činnost v roce 1968 ukončena.)

Vzrůstala spolková činnost. V roce 1883 vznikl sbor dobrovolných hasičů, existoval mužský zpěvácký spolek.

První světová válka zasáhla i Pilu. Nevrátilo se z ní 32 obyvatel obce, kterým byl následně vystavěn pomník v horní části obce. Třicátá léta byla nejen ve znamení překonávání hospodářské krize. V Pile byl založen místní hřbitov s kaplí, která byla i se dvěma zvonky v roce 1936 vysvěcena. Pak si ale druhá světová válka vyžádala dalších 67 obětí.

Poválečné události znamenaly zásadní zlom v existenci obce. Na místo odsunutých německých obyvatel (odsunuto bylo na 160 rodin) přicházejí noví obyvatelé. Rok 1948 pak znamená další důležité změny

pro život vesnice. Ta se pak rozvíjí v intencích hospodářské a politické strategie vládnoucí komunistické strany. V roce 1954 zde vzniká TJ Baník Pila - napříště významný fenomén ve sportovním, společenském a kulturním životě místních obyvatel.

V 70. letech došlo v rámci správní reformy ke sloučení národních výborů obcí Kolová, Háje a Pila a obec tak v podstatě ztratila svou samostatnost. Ta pak byla obnovena až za jiných společensko - politických podmínek v roce 2000. Obec začala psát novou kapitolu své existence. Ale ta (zatím) do historie nepatří.

